CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.1r-274/2024 Judecătoria Bălți
Sediul Făleşti
Judecător Holban R.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

19 iunie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedinte, judecător Puşca Dumitru
Judecătorii: Burdeniuc Ruslana, Revenco Angela

Judecînd în ordine de recurs, fără prezenţa părţilor, recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Făleşti Zaharciuc Natalia împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți Sediul Făleşti din 26.04.2024, în cauza penală în privinţa lui

Chitaru Ion Gheorghii, născut la *****, originar din satul Baimaclia, raionul Cantemir, domiciliat în satul *****, raionul Cantemir, de facto locuieşte în mun.Bălți, str.***** 20 ap.*****, studii medii de specialitate, angajat în calitate de şofer la SC „CONSTRUIEŞTE CU NOI" SRL din municipiul Bălți, necăsătorit, nu are persoane la întreţinere, nesupus militar, gradul III de dizabilitate (surdomut), cetăţean al Republici Moldova, anterior condamnat:

- prin sentinţa Judecătoriei Bălți Sediul Central din 08.02.2019, menţinută prin decizia Curţii de Apel Bălți din 08.05.2019, condamnat în baza art.151 al.(1) Cod penal la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani cu aplicarea prevederilor 90 Cod penal, fiind suspendată executarea pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 ani;

-a fost recunoscut vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.264/1 Cod penal RM cu stabilirea pedepsei în conformitate cu prevederile art.364/1 Cod de procedură penală coroborat cu prevederile art.80/1 al.(1) Cod penal, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de 180 (una sută optzeci) ore, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, prin aplicarea prevederilor art.79 Cod penal.

Mijlocul material de probă: copia de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie din data de 13.09.2023 şi informaţia din 10.09.2023, înregistrată în Registrul de evidenţă a altor informaţii referitoare la infracţiuni a IP Făleşti cu nr. 4215, s-a dispus a fi lăsată în dosarul prezentei cauze penale pe toată durata păstrării lui.

S-a încasat de la inculpatul Chitaru Ion Gheorghii în beneficiul statului sumă de 375,80 lei (trei sute şaptezeci şi cinci lei, 80 bani), cu titlu de cheltuieli judiciare.

Procedura de citare legal executată.

Cauza penală a fost examinată în procedura prevăzută de art.364/1 CPP RM.

Termenul de judecare a cauzei în instanţa de fond:01.03.2024-26.04.2024.

Termenul de judecare a cauzei în ordine de recurs:21.05.2024-19.06.2024.

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi –

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse mai sus instanţa de fond a reţinut, că Chitaru Ion la data de 10 septembrie 2023, în jurul orei 18.55, ignorând prevederile pct.14 lit.a) al Regulamentului Circulaţiei Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.357 din 13.05.2009, potrivit căruia „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influenţa drogurilor sau altor substanţe contraindicate", intenţionat, fiind deţinătorul permisului de conducere de categoria B1 şi B, a condus automobilul de model „*****" cu numărul de înmatriculare *****, pe traseul R-10 la ieşire din oraşul Făleşti, cu direcţia de deplasare spre mun.Bălți, în stare de ebrietate alcoolică, având în aerul expirat o cantitate de vapori de alcool de 1,57 mg/l, iar în sânge avea alcool etilic în cantitate de 1,46 g/l care, conform art.134/12 Cod penal, constituie stare de ebrietate cu grad avansat, fiind implicat în comiterea unui accident ruteir cu caracter neînsemnat.

În şedinţă de judecată pe 23.11.2023 inculpatul Chitaru Ion a depus cerere scrisă personal, prin care a solicitat judecarea cauzei conform procedurii speciale (simplificate) prevăzute de art.364/1 Cod de procedură penală (în baza probelor administrate în faza de urmărire penală), declarând că recunoaşte integral săvârşirea faptelor prejudiciabile conform învinuirii formulate în rechizitoriu; recunoaşte toate probele administrate în faza de urmărire penală, nu are obiecţii asupra acestora şi nu doreşte examinarea unor alte probe. Cererea inculpatului a fost susţinută în şedinţă de judecată şi de către apărătorul acestuia Dzicovscaia Odetta.

Prin încheiere protocolară emisă la 23.11.2023 instanţa a admis cererea inculpatului Chitaru Ion, dispunând judecarea cauzei în privinţa acestuia conform procedurii speciale (simplificate), prevăzute de art.364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Instanţa de fond a pronunţat sentinţa în cauză în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală.

În termen împotriva sentinţei instanţei de fond a declarat recurs procurorul în Procuratura raionului Făleşti Zaharciuc Natalia pe motivul individualizării greşite a pedepsei.

În motivarea recursului a indicat, că:

-consideră că instanţa de fond nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, neîntemeiat aplicând prevederile art.79 al.(1) Cod penal al Republicii Moldova, din următoarele considerente:

-la aplicarea pedepsei lui Chitaru Ion pentru infracţiunea comisă, instanţa de fond nu a acordat deplină eficienţă prevederilor art.61 şi 75 din Codul penal al Republicii Moldova, astfel pripit a ajuns la concluzia despre aplicarea prevederilor art.79 Cod penal. Nu a

argumentat care sunt circumstanţele excepţionale ale cauzei, referitor la pedeapsa complimentară obligatorie a art.264/1 al.(1) Cod penal, ce ar permite aplicarea pedepsei mai blînde decât cea prevăzută de lege;

-potrivit pct.13 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale" nr.16 din 31.05.2004, circumstanţele prevăzute la art.79 al.(2) Cod penal se aplică numai în cazul dacă sînt respectate condiţiile indicate la al.(1) al aceluiaşi articol;

-art.79 al.(1) Cod penal stipulează că instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă, dacă s-au constatat circumstanţe excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrşirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracţiuni săvîrşite în grup la descoperirea acesteia;

-în acest sens, instanţa de judecată s-a referit la unele circumstanţe excepţionale, cum ar fi contribuirea activă la descoperirea infracţiunii;

-în fapt, instanţa de fond, constatând fapta incriminată, l-a recunoscut vinovat pe inculpatul Chitaru Ion Gheorghii de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.264/1 al.(l) Cod penal, care este o normă de trimitere şi care a fost constatată şi descoperită în momentul comiterii ei, din motiv că inculpatul, fiind suspectat de către colaboratorii de poliţie de faptul că a condus mijlocul de transport fiind în stare de ebrietate alcoolică, a fost supus alcooltestului Drager, ca rezultat şi constatîndu-se concentraţia de alcool în aerul expirat de către el. în această ordine de idei, partea acuzării consideră că, instanţa de fond, în cadrul aprecierii circumstanţelor atenuante existente pe caz faţă de inculpatul Chitaru Ion Gheorghii, a invocat eronat drept circumstanţă atenuantă pe caz, faptul contribuirii active a inculpatului la descoperirea crimei;

-potrivit pct.13 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale" nr.16 din 31.05.2004, dacă există circumstanţe atenuante excepţionale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art.79 CP. Temei pentru aplicarea unei pedepse mai uşoare decît cea prevăzută de lege, conform art.79 CP, pot servi numai circumstanţele excepţionale ale cauzei inclusiv şi caracteristica persoanei vinovatului;

-de către inculpat nu au fost prezentate careva probe care să certifice faptul că obţinerea surselor de existenţă fiind legată nemijlocit de necesitatea posedării permisului de conducere, fapt ce exclude posibilitatea evidenţierii că dispunerea de dreptul de a conduce mijloacele de transport ar fi unica sursă de existenţă pentru a se întreţine ca circumstanţă atenuantă. Iar acele criterii la care face referinţă instanţa de judecată sunt insuficiente pentru neaplicarea de către instanţa de judecată a pedepsei complementare obligatorii sub formă de anularea de dreptul de a conduce mijloace de transport şi nu pot fi considerate ca circumstanţe atenuante excepţionale;

-la stabilirea pedepsei inculpatului Chitaru Ion Gheorghii instanţa de fond nu a ţinut cont de multiplele încălcări ale prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere admise de către acesta şi anume:

-conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică avansată, care întrece cu mult gradul de alcoolimie permis, avînd concentraţia vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,46 mg/1;

-faptul că în baza sentinţei Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.02.2019, Chitaru Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art.151 al.(1) Cod penal şi i-a fost stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani. În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal executarea pedepsei a fost suspendate cu stabilirea unui termen de probaţiune de 3 ani, infracţiune care la fel a fost comisă în stare de ebrietate, sentinţa care a fost menţinută de către Curtea de Apel Bălți în baza deciziei din 08.05.2019;

-încălcarea sistematică, gravă de către Chitaru Ion a Regulamentului circulaţiei rutiere exprimată prin faptul că acesta timp de mai puţin de un an calendaristic a comis o serie de contravenţii din domeniul circulaţiei rutiere, denotă faptul că acesta ignoră în totalitate legislaţia în vigoare şi prin ne aplicarea în privinţa lui a pedepsei complimentare obligatorii, sub formă de anularea de dreptul de a conduce mijloacele de transport se creează premise ca pe viitor acesta din nou să comită încălcări de lege;

-instanţa de judecată a neglijat prevederile pct.1 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale din 11.11.2013, unde expres este stipulat faptul, că în conformitate cu art.79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blînde, care nu este prevăzută în sancţiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracţiunea, se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenţei circumstanţelor excepţionale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului şi comportamentul acestuia până la săvîrşirea infracţiunii, în timpul şi după săvîrşirea infracţiunii. în spiritul acestei norme penale, se înţelege, că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracţională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanţe, împrejurări, particularităţi, situaţii sau stări de lucruri, care constituie excepţie de la starea obişnuită a lor ori a personalităţii inculpatului, împrejurările obişnuite sînt cele care predomină şi caracterizează majoritatea cetăţenilor şi nu pot fi considerate excepţionale. Ca excepţionale, instanţa urmează să stabilească astfel de împrejurări care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate -1, II; persoana cu dezabilităţi severe şi accentuate; merite deosebite faţă de societate; alte circumstanţe de importanţă majoră). în cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanţa de judecată este obligată să indice în sentinţă care anume circumstanţe ale cauzei sunt considerate excepţionale şi în corelaţie cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal al Republicii Moldova. Instanţele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură şi obiectiv, toate circumstanţele şi datele care caracterizează, atît negativ, cît şi pozitiv persoana inculpatului şi care au o importanţă esenţială pentru stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei, din care motive eronat a aplicat prevederile art.79 al.(1) Cod penal al Republicii Moldova;

-cele reţinute în seama inculpatului sînt caracteristice pentru majoritatea cetăţenilor, exprimă comportamentul obişnuit al fiecăruia, astfel, că circumstanţele indicate de instanţă nu pot fi considerate ca excepţionale;

-ca excepţionale, circumstanţele pot fi considerate atunci cînd sînt ieşite din comun şi ţin de personalitatea vinovatului, de starea sănătăţii, a familiei acestuia ori aflate în strînsă legătură cu circumstanţele cauzei, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului şi comportamentul acestuia pînă la săvârşirea infracţiunii, în timpul şi după săvîrşirea infracţiunii, iar solicitarea examinării cauzei în procedură specială este un drept ce în dependenţă de dorinţă se exercită sau nu, avînd consecinţă - reducerea pedepsei;

-reieşind din cele expuse partea acuzării constată că instanţa de fond neîntemeiat şi fără a ţine cont de circumstanţele concrete ale cauzei enumerate mai sus a aplicat prevederile art.79 Cod penal al Republicii Moldova şi în privinţa lui Chitaru Ion Gheorghii nu a fost aplicată pedeapsa complimentară obligatorie anularea de dreptul de a conduce mijloace de transport;

-astfel, partea acuzării consideră că pedeapsa aplicată de instanţa de fond în privinţa lui Chitaru Ion Gheorghii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 180 ore, fără aplicarea pedepsei complimentare obligatorii anularea de dreptul de a conduce mijloacele de transport, este mult prea blîndă, în aşa mod, instanţa de fond, la aplicarea pedepsei lui Chitaru Ion Gheorghii, ignorînd principiul individualizării pedepsei, neţinînd cont de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării inculpatului, incorect a aplicat în privinţa acestuia prevederile art.79 Cod penal al Republicii Moldova, stabilindu- i o pedeapsă greşit individualizată în raport cu prevederile art.61, 75 Cod penal al Republicii Moldova;

-în opinia părţii acuzării, anume aplicarea faţă de inculpatul Chitaru Ion a pedepsei penale sub formă de anularea de dreptul de a conduce mijloace de transport, ar duce la atingerea scopului pedepsei penale şi ar contribui la reeducarea acestuia, ca pe viitor să nu mai comită infracţiuni similare;

-practica ultimilor ani denotă că genul de infracţiuni, care fac obiectul de examinare în prezenta cauză penală, se află în creştere şi „loialitatea" cu care statul prin intermediul organelor sale pedepseşte aceste fapte infracţionale, generează comiterea a asemenea infracţiuni şi pe viitor. În atare situaţie prin emiterea sentinţei contestate, instanţa de fond a subminat caracterul prevenţiei generale pe care o are pedeapsa penală.

În recurs se solicită admiterea recursului, casarea parţială a sentinţei Judecătorie Bălți Sediul Făleşti din 26.04.2024, cu pronunţarea unei noi hotărîri, prin care Chitaru Ion să fie recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art.264/1 al.(1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 180 ore, cu anularea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Potrivit art.447 al.(1) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces, al.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Procedura înştiinţării legale a participanţilor la proces în temeiul art.447 al.(1) art.447 al.(2) CPP RM a fost executată, cu explicarea participanţilor dreptului de a depune referinţă pe marginea recursului declarat.

La cauză referinţe de către participanţii la proces nu au fost depuse.

Colegiul penal reţine, că anterior, prin sentinţa Judecătoriei Bălți Sediul Făleşti din 18.12.2023 Chitaru Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art.264/1 al.(1) Cod penal şi în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de 180 (una sută optzeci) ore, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Fiind contestată sentinţa nominalizată, prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălți din 15.02.2024 s-a admis recursul procurorului în Procuratura raionului Făleşti Lilian Gonţa declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți Sediul Făleşti din 18.12.2023 în cauza penală în privinţa lui Chitaru Ion Gheorghii, cu casarea sentinţei în cauză şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanţă, în alt complet de judecată.

În motivarea soluţiei adoptate Colegiul penal a concluzionat că în speţa dedusă judecăţii nu au fost identificate careva circumstanţe excepţionale legate de scopul şi motivele faptei, de rolul inculpatului în săvârşirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, pentru ca inculpatului să nu-i fie numită pedeapsa complementară prevăzută de sancţiunea normei penale de care acesta se face vinovat.

Colegiul penal a statuat, că în lipsa circumstanţelor excepţionale prima instanţa neîntemeiat şi pripit a aplicat în privinţa inculpatului Chitaru Ion Gheorghii prevederile art.79 Cod penal prin înlăturarea pedepsei complementare obligatorii sub formă de anulare dreptului de a conduce mijloace de transport (f.d.117-121).

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanţei de recurs pentru verificarea legalităţii sentinţei adoptate, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Făleşti Zaharciuc Natalia urmează a fi admis, cu casarea parţială a sentinţei, în latura neaplicării pedepsei complimentare obligatorii, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă.

Soluţia instanţei de recurs se bazează pe prevederile art.449 al.(1) pct.2) lit.b) CPP, potrivit cărora instanţa de recurs, *judecînd recursul, admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului.*

La adoptarea soluţiei Colegiul penal se conduce şi de prevederile art.449 al.(3) CPP RM potrivit cărora, *trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

Astfel Colegiul penal notează, că reieşind că anterior prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălți din 15.02.2024 s-a admis recursul procurorului împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți Sediul Făleşti din 18.12.2023 în cauza penală în privinţa lui Chitaru Ion Gheorghii, cu casarea sentinţei în cauză şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanţă, în alt complet de judecată, în temeiul art.447 al.(1) pct.2 lit.d) CPP, în vederea înlăturării erorii judiciare ce ţine de neaplicarea pedepsei complimentare obligatorii, la caz, avînd în vedere normele enunţate mai sus, instanţa de recurs poate adopta o altă soluţie la judecarea recursului.

Colegiul atestă, că judecând cauza penală, instanţa de fond a verificat circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei,

concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăţia inculpatului Chitaru Ion în baza art.264/1 al.(1) Cod penal RM şi făcînd o încadrare juridică justă a acţiunilor lui.

Colegiul penal reţine, că materialele cauzei penale denotă faptul, că inculpatul printr-un înscris autentic a solicitat judecarea cauzei conform procedurii simplificate prevăzute de art.364/1 al.(1) CPP RM, declarînd că recunoaşte fapta de care este învinuit şi este deacord ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale.

Instanţa de fond prin încheiere a dispus judecarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art.364/1 CPP.

Referitor la neaplicarea pedepsei complimentare obligatorii în privinţa inculpatului Chitaru Ion prin aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, care de fapt şi este latura contestată de către procuror în recursul declarat, Colegiul penal apreciază că există temei pentru casarea sentinţei în această latură, deoarece la soluţionarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficienţă dispoziţiilor art.art.61,75 Cod Penal privitor la scopul pedepsei penale şi criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Conform art.61 al.(1) Cod penal RM pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor.

Conform art.61 al.(2) Cod penal RM pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane.

Conform art.75 Cod penal RM, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a prezentului Cod.

Totodată, conform art.75 al.(1) Cod penal RM, la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.

Or, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune. Mai mult, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât de către condamnat, precum şi de alte persoane. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

Colegiul penal reţine, că prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul Făleşti din 26.04.2024, Chitaru Ion a fost recunoscut vinovat în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.264/1 al.(1) Cod penal cu stabilirea pedepsei prin aplicarea prevederilor art.364/1 al.(8) CPP RM coroborat cu art.80/1 şi art.79 Cod penal RM sub formă de amendă în mărime de 180 unităţi convenţionale, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanţa de fond a indicat, că la rejudecarea cauzei şi a stabilirii categoriei şi mărimii pedepsei inculpatului Chitaru Ion, ţine cont de concluziile instanţei de apel reflectate în decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Bălți din 15 februarie 2024 (f.d.117-121).

Instanţa de fond a mai indicat în motivarea soluţiei adoptate şi prevederile art.61 şi art.75 Cod penal, precum şi a menţionat că ţine cont şi de persoana inculpatului Chitaru Ion, care nu este căsătorit, persoane la întreţinere nu are, este angajat în calitate de şofer la SC „CONSTRUIEŞTE CU NOI" SRL din municipiul Bălți (f.d.93), are atribuit gradul III de dizabilitate din copilărie (f.d.95), anterior condamnat prin sentinţa Judecătoriei Bălți Sediul Central din 08 februarie 2019 în temeiul art.151 al.(1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani (f.d.39, 41-43).

Totodată, instanţa de fond a conchis de a nu aplica în privinţa inculpatului Chitaru Ion pedeapsa complimentară sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport în temeiul prevederilor art.79 Cod penal RM, reţinând în acest aspect că constată existenţa în cauză a unui cumul de circumstanţe atenuante care în ansamblu constituie o circumstanţă excepţională în sensul prevăzut la art.79 al.(1^{1}) Cod penal.

În acest aspect instanţa a reţinut, că inculpatul Chitaru Ion este angajat în câmpul muncii în calitate de şofer SC „CONSTRUIEŞTE CU NOI" SRL din municipiul Bălți (f.d.93). Astfel, activitatea lui de muncă, ce consituie unica sursă de venituri pentru asigurarea existenţei lui, este legată direct şi indispensabil de conducerea mijloacelor de transport.

Totodată instanţa a reţinut că acesta deţine gradul III de dizabilitate din copilărie, fiind surdomut, astfel îi este mult mai complicat să-şi găsească un nou loc de muncă în cazul în care s-ar aplica pedeapsa complementară obligatorie -anularea dreptului de a conduce mijloace de transport aşa cum este în imposibilitatea de a comunica cu persoanele ce nu posedă limbajul gesturilor.

De asemenea, instanţa a reţinut în acest context ca fiind pertinente şi declaraţiile date de inculpat sub jurământ în şedinţă de judecată pe 25 martie 2024 că nu are pe nimeni din apropiaţi mama sa a decedat cu un an în urmă, iar casa care a rămas, din cauza ploilor s-a risipit, nu are unde locui, are nevoie de serviciu pentru a câştiga bani ca să-şi reconstruiască/renoveze casa.

Instanţa de fond, a mai reţinut şi faptul, că inculpatul Chitaru Ion a recunoscut vinovăţia sa, s-a căit sincer şi a contribuit activ la descoperirea infracţiunii. La cererea sa, cauza a fost judecată într-o singură şedinţă de judecată, conform procedurii simplificate - în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Referitor la faptul, că Chitaru Ion anterior a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Bălți Sediul Central din 08.02.2019 în baza art.151 al.(1) Cod penal, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani cu suspendarea executării în temeiul art.90 Cod penal, pe un termen de probă de 3 ani, instanţa conchide că acest fapt nu prezintă relevanţă la soluţionarea chestiunii privind aplicarea prevederilor art.79 Cod penal în prezenta cauză, or, infracţiunea pentru care Chitaru Ion a fost condamnat anterior nu are nici o tangenţă cu cea comisă în prezenta cauză, acestea fiind cuprinse de capitole diferite ale Părţii speciale a Codului penal.

Instanţa a relevat că, în conformitate cu prevederile art.111 al.(1) lit.d) Cod penal, după expirarea termenului de probă stabilit prin sentinţa din 08.02.2019, Chitaru Ion se consideră a fi o persoană care nu are antecedente penale.

Astfel, instanţa de judecată a apreciat cumulul de circumstanţele atenuante enumerate supra ca fiind o circumstanţă atenuantă excepţională în sensul art.79 al.(1^1) Cod penal, motiv din care a concluzionat de a nu aplica în privinţa inculpatului Chitaru Ion pedeapsa complimentară obligatorie - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Colegiul penal menţionează, că instanţa de fond nu a ţinut pe deplin cont şi nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, de prevederiule art.79 Cod penal RM la stabilirea în privinţa inculpatului Chitaru Ion a pedepsei prin neaplicarea pedepsei complimentare, prevăzută de art.264/1 al.(1) Cod penal RM, care este o pedeapsă obligatorie.

În acest sens Colegiul reţine, că sancţiunea art.264/1 al.(1) Cod penal RM prevede pedeapsa - muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 200 la 240 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Pedeapsa complimentară obligatorie, poate fi înlăturată numai în condiţiile art.79 al.(1) Cod penal RM.

Colegiul penal indică, că instanţa de fond la stabilirea pedepsei în privinţa lui Chitaru Ion a aplicat prevederile art.79 Cod penal, stabilind spre executare pedeapsa sub formă de munca neremunerată în folosul comunităţii, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, drept motiv indicînd că anularea acestui drept va avea ca consecinţă lipsirea inculpatului de posibilitatea de desfăşura activitatea de muncă în calitate de şofer, implicit lipsirea lui de surse de existenţă, instanţa considerând că în cauză scopul legii penale, de corectare a inculpatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni din partea sa, cât şi a altor persoane, va fi realizat prin însuşi faptul condamnării sale penale şi a executarii de către pedepsei principale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii cu o durată de 180 ore.

În această ordine de idei Colegiul penal indică, că conform art.79 al.(1) Cod penal, ţinând cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrşirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracţiuni săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Conform art.79 al.(1^1) Cod penal RM, poate fi considerată excepţională atât o circumstanţă atenuantă, cît şi un cumul de asemenea circumstanţe legate de situaţiile menţionate la al.(1).

Subsecvent, Colegiul penal indică, că pot fi considerate excepţionale circumstanţele atunci cînd sînt ieşite din comun şi ţin de personalitatea vinovatului, de starea sănătăţii, a familiei acestuia ori aflate în strînsă legătură cu circumstanţele cauzei, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului şi comportamentul acestuia pînă la săvârşirea infracţiunii, în timpul şi după săvîrşirea infracţiunii, iar solicitarea examinării cauzei în procedură specială

este un drept ce în dependenţă de dorinţă se exercită sau nu, avînd consecinţă - reducerea pedepsei.

Astfel, Colegiul penal constată că în speţă circumstanţele reţinute în sarcina inculpatului Chitaru Ion ca fiind circumstanţe excepţionale - faptul că inculpatul şi-a recunoscut vina şi a contribuit activ la descoperirea infracţiunii, este angajat în câmpul muncii în calitate de şofer, aceasta fiind şi unica sursă de venit, iar anularea dreptului de a conduce mijloace de transport ar face imposibilă găsirea unui nou loc de muncă, acestea sunt împrejurări obişnuite care predomină şi caracterizează o persoană, astfel, ele nu se încadrează în cele excepţionale şi nu corespund cerinţelor de apreciere descrise în art.79 al.(1) Cod penal şi nici într-un caz nu micşorează gravitatea faptei comise.

Totodată, instanţa de fond la individualizarea şi stabilirea pedepsei în privinţa inculpatului Chitaru Ion neîntemeiat a indicat, că anularea dreptului de a conduce mijloace de transport ar duce la pierderea locului de muncă şi ar lipsi inculpatul de surse de venit şi susţinere materială a sa.

Materialele cauzei penale atestă, că la cauză nu au fost prezentate careva acte care ar confirma faptul, că conducerea mijlocului de transport ar fi unica sursă de existenţă a inculpatului Chitaru Ion pentru a se întreţine, pentru a putea fi calificată ca circumstanţă excepţională

Suplimentar Colegiul penal indică, că inculpatul Chitaru Ion anterior prin sentinţa Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.02.2019 a fost condamnat pentru săvîrşirea infracţiunii prevăzute la art.151 al.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani, infracţiune care la fel a fost comisă în stare de ebrietate alcoolică.

Colegiul penal conchide că prezenţa antecedentelor penale, chiar dacă sunt stinse, caracterizează negativ persoana inculpatului şi fac imposibilă aplicarea faţă de Chitaru Ion a prevederilor art.79 Cod penal şi respectiv, neaplicarea pedepsei complementare obligatorii.

La fel, potrivit cazierului contravenţional Chitaru Ion a fost sancţionat pentru comiterea contravenţiilor prevăzute de art.236 al.(3), art.236 al.(2), art.236 al.(1) şi art.242 al.(1) Cod Contravenţional, contravenţii în domeniul circulaţiei rutiere (f.d.51).

Reeşind din cele enunţate, Colegiul penal constată ca fiind neîntemeiată stabilirea pedepsei în baza art.264/1 al.(1) Cod penal cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal şi neaplicarea în privinţa inculpatului Chitaru Ion a pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Pedeapsa sub formă de anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport este o pedeapsă stabilită de legislator pentru infracţiunea prevăzută de art.264/1 al.(1) Cod penal RM ca complementară obligatorie, care are drept scop prevenirea de a comite infracţiuni.

În circumstanţele stabilite a cauzei penale Colegiul consideră că pedeapsa complementară obligatorie - anularea dreptului de a conduce mjloacele de transport, va fi efectivă pentru reeducarea şi corijarea inculpatului.

Tot aici Colegiul menţionează, că conducătorul mijlocului de transport în stare de ebrietate prezintă un pericol sporit pentru ceilalţi participanţi la traficul rutier şi astfel de obişnuinţe ale inculpatului trebuie curmate prin stabilirea unei pedepse penale şi prin aplicarea pedepsei complimentare obligatorii - privarea de dreptul de a conduce.

Astfel, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect faţă de legea penală, precum şi de valorile sociale şi interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală şi să-şi modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Colegiul penal consideră, că pedeapsa stabilită în privinţa inculpatului va asigura scopurile pedepsei penale, pedeapsă pe care instanţa de recurs o consideră echitabilă faptei infracţionale săvîrşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a vinovatului.

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal conchide că recursul declarat de procurorul în Procuratura raionului Făleşti Zaharciuc Natalia urmează a fi admis, cu casarea parţială a sentinţei în latura neaplicării pedepsei complimentare obligatorii, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Conducîndu-se de art.449 al.(2) lit.b) CPP, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Admite recursul declarat de procurorul în Procuratura raionului Făleşti Zaharciuc Natalia împotriva sentinţei Judecătoriei Bălți Sediul Făleşti din 26.04.2024, sentinţă care se casează parţial, în latura neaplicării pedepsei complimentare obligatorii, cu adoptarea unei noi hotărîri, după cum urmează:

Chitaru Ion Gheorghii se consideră condamnat în baza art.264/1 al.(1) Cod penal RM cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de 180 (una sută optzeci) ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În rest dispoziţiile sentinţei se menţin.

Decizia este irevocabilă şi susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul pronunţării ei.

Preşedinte, judecător Puşca Dumitru

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Revenco Angela